

SPOSOBNOSTI

Posameznikove sposobnosti so najpomembnejši faktor razlik med posameznimi učenci. in so trajnejše od spretnosti in navad.

- 1* stopnja razvoja sposobnosti vpliva na uspešnost določene aktivnosti. Vendar pa se tudi same sposobnosti razvijajo v določenih aktivnostih.
- 2* razvoj sposobnosti je dolgotrajen (intelektualne do 25. leta).
- 3* razlike v sposobnostih se z leti v populaciji povečujejo, razlike v določeni sposobnosti med različnimi ljudmi niso konstantne.
- 4* Dobra šola razlike med učenci povečuje, istočasno pa mora omogočati vsakemu posamezniku razvoj njegovih sposobnosti. Vsak naj doseže na določenem področju to kar zmore podlaga za pozitivno samopodobo temelj za uspešen osebnostni razvoj.
- 5* Vloga okolja na razvoj sposobnosti ni absolutna razen v izjemnih primerih, tako da mora šola poskrbeti tudi za otroke iz nestimulativnih okolij. To je t.i. kompenzacijski pouk.

Motivacija Zanimanje Uspešnost.

Zelo pomemben je čimzgodnejši vstop v šolo, gradnja domov za učence, študente, politika štipendiranja,... Pa tudi šola mora delovati pozitivno.

Učitelj mora vedeti ne le KAJ ampak tudi KAKO bo učil.

Šola naj bi bila predvsem RAZVOJNO (ne le STORILNOSTNO) naravnana.

KLASIFIKACIJA SPOSOBNOSTI

SENZORNE PRAKTIČNO / GIBALNE IZRAŽALNE INTELEKTUALNE

- 6* Spearman je leta 1920 postavil t.i. ENOFAKTORSKO teorijo inteligentnosti (odvisna od nekega generalnega faktorja G: če je človek sposoben na enem področju je sposoben povsod).
- 7* Therston je leta 1941 postavil t.i. VEČFAKTORSKO teorijo inteligentnosti:
  - 1* Verbalni faktor (razumevanje besed in misli).
  - 2* Besedni faktor (sposobnost govornega / pisnega,... izražanja z besedami).
  - 3* Numerični faktor (računanje).
  - 4* Spatialni faktor (sposobnost dojemanja objektov v prostoru).
  - 5* Perceptivni faktor (hitro ugotavljanje podobnosti in razlik).
  - 6* Rezonirajoči faktor (sposobnost dojemanja splošnih principov).
  - 7* Faktor pomnenja (pomnenje brez smisla).

$$IQ = MS/DS * 100\%$$

Razredi:

visoko nadpovprečni	nadpovprečni	povprečni (višji)	povprečni	povprečni (nižji)	Mejni primeri	Mentalno zaostali
IQ>140 1%	120-140 7.5%	120-110 16%	110-90 50%	90-80 16%	80-70 6.5%	IQ<70 2.5%

Konstantnosti IQ-ja baje ni. Na njegove spremembe vplivajo kulturni, socialni in emocionalni faktorji. Šola močno vpliva na razvoj intelektualnih sposobnosti, ki se razvijajo do 25. leta.

Učitelji pogosto povezujejo inteligenco z ocenami, nižjo raven sposobnosti je moč nadoknaditi s prizadevnostjo. Tudi družina močno vpliva na razvoj intelek. sposobnosti (sloj ki mu otrok pripada).

30 let nazaj je psiholog J.P. Guilford postavil teorijo o KONVERGENTNEM in DIVERGENTNEM mišljenju.

Na divergentno mišljenje vpliva: - **fluentnost** (iskanje rešitev, ki ustrezajo zahtevam),
- **fleksibilnost** (reševanje problemov na različne načine),
- **originalnost** (nenavadne rešitve, mnenja).